

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæ sententiæ Iudæorum de Christo?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

non dedit, quia filium presentem habuerunt, nec o-
pus erat duobus paracletis, postquam ipse in celum
ascendit, adeo copiosum dedit spiritum, ut corporali
eius presentia, & magisterio non egerent, sed libere
pronunciarent: *Visum est Spiritui sancto & nobis. Quem*
eundem spiritum in Ecclesia ad finem vsque mundi
reliquit, ne vlllo vnquam tempore à vero aberrer.
Tam enim nostris temporibus est ille spiritus necessa-
rius, quam fuit olim viuentibus apostolis.

VERSUS 36. vsque ad fin.

*Quis est hic sermo quem dixit, Qua-
retis me, & non inuenietis: &
ubi sum ego, vos non potestis ve-
nire? &c.*

QUESTIO I.

Quae sententia Iudeorum de Christo?

§. 1. **A**lij prophetam, alij quem insignem, alij Chri-
stum existimant. Expectabant enim ali-
quod insignem prophetam praeter Christum dominum. Om-
nes fere Galilaeum esse iudicant, quod occulte na-
tus in Galilaea habitavit, ibique cognatos, & parentes
habuerit. Facile tamen scire poterant de castello Da-
uid esse, *in vobis*, pago, cum in genealogiis tam essent
curiosi, sed libenter omnem incredulitatis occasio-
nem arripiunt. Hinc continuo ex Nicodemo qua-
runt, num & ille Galilaeus sit; ignorabant enim disci-
pulum esse: itaque propensionem erga patriam esse
existimabant, quod Christo gentili faueret. Quin il-
lud etiam absurde concludunt. Nunquam surrexit ex
Galilaea propheta, igitur ne nunc quidem id factum
esse. Cum paulo ante regem Idumaeum habuerint,
quod omnino nouum fuit. Versus vltimus ab
antiquis multis abest, nec legitur à Chry-
sostomo, nec Theophy-
lacto.

**

*

CAPVT VIII.

IESVS autem perrexit in montem Oliueti. 2. Et diluculo iterum venit in templum, & omnis
populus venit ad eum & sedens docebat eos. 3. Adducunt autem Scribae, & Pharisei mulierem
in adulterio deprehensam. & statuerunt eam in medio. 4. & dixerunt ei: Magister, haec mulier
modo deprehensa est in adulterio. 5. In lege autem Moyses mandauit nobis huiusmodi lapidare.
Tu ergo quid dicis? 6. Hoc autem dicebant tentantes eum, ut possent accusare eum. Iesus autem inclinans se deorsum,
digito scribebat in terra. 7. Cum ergo perseverarent interrogantes eum, erexit se, & dixit eis: Qui sine
peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat. 8. Et iterum se inclinans, scribebat in terra. 9. Audientes
autem unus post unum exiebant, incipientes à senioribus: & remansit solus Iesus, & mulier in medio stans.
10. Erigens autem se Iesus, dixit ei: Mulier, ubi sunt, qui te accusabant? nemo te condemnauit? 11. Quae dixit:
Nemo, Domine. Dixit autem Iesus: Nec ego te condemnabo: Vade, & iam amplius noli peccare. 12. Iterum ergo
locutus est eis Iesus, dicens: Ego sum lux mundi, qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen
vitae. 13. Dixerunt ergo ei Pharisei. Tu de teipso testimonium perhibes, testimonium tuum non est verum. 14.
Respondit Iesus, & dixit eis: Et si ego testimonium perhibeo de me ipso, verum est testimonium meum quia scio,
unde veni, & quo vado: vos autem nescitis, unde venio, aut quo vado. 15. Vos secundum carnem iudicatis, ego
non iudico quemquam: 16. & si iudico ego, iudicium meum verum est, quia solus non sum: sed ego, & qui misit
me, Pater. 17. Et in lege vestra scriptum est, quia duorum hominum testimonium verum est. 18. Ego sum, qui
testimonium perhibeo de me ipso: & testimonium perhibet de me, qui misit me, Pater. 19. Dicebant ergo ei: Vbi
est Pater tuus? Respondit Iesus: Neque me scitis, neque Patrem meum: si me sciretis, forsitan & Patrem meum sci-
retis. 20. Haec verba locutus est Iesus in gazophylacio, docens in templo: & nemo apprehendit eum, quia necdum
venerat hora eius. 21. Dixit ergo iterum eis Iesus: Ego vado, & quaretis me, & in peccato vestro moriemini.
Quo ego vado, vos non potestis venire. 22. Dicebant ergo Iudaei: Nunquid interficiet semetipsum, quia dixit:
Quo ego vado, vos non potestis venire? 23. Et dicebat eis: Vos de deorsum estis, ego de supernis sum. Vos de mun-
do hoc estis, ego non sum de hoc mundo. 24. Dixi ergo vobis, quia moriemini in peccato vestro: si enim non cre-
dideritis, quia ego sum, moriemini in peccato vestro. 25. Dicebant ergo ei: Tu quis es? Dixit eis Iesus: Princi-
pium, qui & loquor vobis. 26. Multa habeo de vobis loqui, & iudicare, sed qui me misit, verax est: & ego quae
audiui ab eo, haec loquor in mundo. 27. Et non cognouerunt quia Patrem eius dicebat Deum. 28. Dixit ergo
eis Iesus: Cum exaltaueritis filium hominis, tunc cognoscetis, quia ego sum, & à me ipso facio nihil, sed sicut
docuit me Pater, haec loquor: 29. Et qui me misit, mecum est, & non reliquit me solum: quia ego quae placita
sunt ei, facio semper. 30. Haec illo loquente, multi crediderunt in eum. 31. Dicebat ergo Iesus ad eos, qui credi-
derunt ei, Iudaeos: Si vos manseritis in firmitate meo, vere discipuli mei eritis: 32. Et cognoscetis veritatem, &
veritas liberabit vos. 33. Responderunt ei: Semen Abrahae sumus, & nemini seruimus vnquam: quomodo
tu dicis: Liberi eritis? 34. Respondit eis Iesus: Amen, amen dico vobis, quia omnis, qui facit peccatum, seruus
est peccati. 35. Seruus autem non manet in domo in aeternum: filius autem manet in aeternum. 36. Si ergo vos
filius liberauerit, vere liberi eritis. 37. Scio, quia filij Abrahae estis: sed queritis me interficere, quia sermo meus
non capit in vobis. 38. Ego quod vidi apud Patrem meum loquor: & vos quae vidistis apud patrem vestrum:
facitis. 39. Responderunt, & dixerunt ei: Pater noster Abraham est. Dicit eis Iesus: Si filij Abrahae estis, opera
Abrahae facite. 40. Nunc autem queritis me interficere, hominem qui veritatem vobis locutus sum, quam audi-
uisti à Deo: hoc Abraham non fecit. 41. Vos facitis opera patris vestri: Dixerunt itaque ei: Nos ex fornicatione
non sumus nati, unum patrem habemus Deum. 42. Dixit ergo eis Iesus: Si Deus pater vester esset, diligeritis
vitic me, ego enim ex Deo processi, & veni: neque enim à me ipso veni, sed ille me misit. 43. Quare loque-
lam meam non cognoscitis: Quia non potestis audire sermonem meum. 44. Vos ex patre diaboli estis: & desi-
deratis